

tükör

Géczy János:

TILTOTT ÁBRÁZOLÁSOK KÖNYVE

Róma, Ostia 1993. december 17.

a casino Borghese

állami múzeum, de valamikor a családi magángyűjteménye volt. Nem túl nagy, de kiemelkedő szépségű anyaga az Örök Városban is figyelemre méltó. A barokk épület is érdeklődést felkeltő, rengeteg domborművével, szobrával, változatos díszítésével.

A földszint első termének padlóját ókori mozaik borítja; a falak mentén római kori szobrokat helyeztek el. A következő terem közepén Canova híres szobra Napóleon nővérét, Paolina Borghesét ábrázolja. (Jellemző a szabatos életű szépasszonyra, hogy mikor megkérdezték, miként mutatkozott ilyen lengén - az egyébként csíra - szobrász előtt, könnyedén azt választotta, hogy a terem fűtve volt.)

A következő két szoba legfőbb látnivalója Bernininek egy-egy munkája: a Dávid, valamint az Apolló és a Daphne; mindkettő a művész ifjúkori alkotása. A rákövetkező helyiségben római császárok alabástrom- és porfirképmásait láthatjuk, melyek azonban csak 17. századi, antikizáló művek.

Az emeleten levő helyiségekben a képgyűjtemény világhírű alkotásaiban gyönyörködhetnénk (Raffaello: Nő, egyszarvúval, Fra Angelico: Utolsó ítélet, Tiziano: Égi és földi szerelem), ha az elmúlt évtizedben nem lennének - restaurálás miatt - bezárva.

találtam

s éppen egy mozaikpadló köveiben elrejtve, ettől olyan meghitt: hiszen a Fegyverengedély kulcsnovelláját (is) idézi (legalább: nekem), amelyben az aprókövű bizánci mozaikokról és mestereikről esik (mint záporok az eső) szó (valamint az olvasóról s rólam, ha éppen nem olvasó - s nem önmagam olvasója - vagyok). Mondatot is találtam, egyetlen rendes, magyarázó mondatot. "Az olvasó, aki a maga labirintusában hal meg."

szintén:

mindezt azért érdemes megnézni, hogy utóbb jele legyen az emlékek, egyébként egyáltalán nem érdekes.

A nagy falak négy terem alkotnak, a kései századok barbársága mindent elhordott róluk, ami egyáltalán mozdítható. A szobroknak csak a fülkéik vannak meg. O. fölmerészkedett egy csigalépcsőn oda, ahol mozaik padlómaradványokat látni. Fölérve azonban azon lepődött meg, hogy milyen terjedelmesek voltak ezek a thermák. Együvé gyűjtöttek itt mindent, ami a különféle testgyakorlásokhoz kellett, s az effajta torna még a gazdagok számára is rendkívül fontos volt, mielőtt a puskaport feltalálták.

A thermáknak nincsenek oszlopaik, ami, legalábbis szerintem, mindenfajta kifejező erőből megfosztja őket, az én szememben olyanok, akár a napkeleti romok. Volt itt valami, amit az antikok szerfölött csodáltak. Amennyiben Aelius Spartianus szövegéből kihámozható, egy bronz rácson nyugvó nagy boltív lehetett. Vannak napok, amikor az elhagyott romok határozottan örömet szereznek, de azt hiszem, annál inkább érdeklik az embereket, minél kevésbé bonyolult a leírás, amit róla adnak. Oly kevés a forma ebben az épületben, hogy egyebe sincs, mint a valósága.

Más szavakkal: az a művészet, amelynek egyetlen eszköze a pusztá elbeszélés, s az is nyomban homályossá válik, ha egy kicsit részletesebb akar lenni - ez a művészet nem tud mihez kezdeni az ilyen formátlan romokkal; feltétlenül festői látványra van szüksége, és kevés festőnek volt elég tehetsége ahhoz, hogy jellegzetességet adjon neki.

Meglepett, milyen élénk zöldek a növények, amelyek a hatalmas falak tövében tenyésznek; ha hihetünk vezetőnknek, mind mérges növény.

ostiába

menet, ugyanabban a stílgalériában, mint tegnap, de most: kurvakiállítás. Szívós testű, darabos, megfent fogorú kurvák, vérvörös körmökkel és csipkebugyiban, csizmában. Övszerlufikkal labdáznak, könyékig vájkálnak egymásban vagy éppen önkielégíténe az esernyőfenyvek szagos avarján.

Ide a francia irodalom jöhetne tanulmányútra, de magam is átképződök franciává bunkósodik a bránerom, O, vigyorog a bal első ülésen, mert tán neki is lennének szándékai, jobban, mint a regényeiben.

megyünk az élvezésben elájultak merevségét utánzó uszadékfákkal, s a pinaszagú, nagy moszatokkal játszó tengerhez.

békés

látvány. Üres plázs (mit számít az a négy magyar), a betonúton egy bordó autó, hozzá tapadva egy másik (benne elmerült bankólapozgató úr), messze a bekötözött pálmák mellé kiült, szélfürdőző, rózsaszín házak és a külör lokál.

a bitang

rállt az autónkra, s a nyitott ajtóban - látszólag - pénzt számlál és ügyel. A térde alatt elhasalt kölyök acéltükkel és rafinált kulcsokkal igyekszik felnyitni a csomagtartónkat, legyen miről mesélni a haveroknak, legyen mit ellopni s eladni az ócskapiacra, pápaszemes kajmánért, indiai sáfrányért. Szent Antalról írott teológiai kistanulmányért.

hetek óta

számlálja a tenger az aprópénzt. Vagy kevésnek találja vagy lusta a kagylóhéjak közül kiválogatni a fémkorongokat, mert egy-egy maroknyit itt is és ott is kisodor a partra, lerakja a hullámszóna pereméig elmerészkedett dűnénél. A homokból kivillognak a keserű sótól tiszta, napfénytől síkos lírák, hogy megőrizze a szél, nem tudja a főveny homokjával betakarni, lecsúsznak róla a fontoskodó szándékok.

Nagy pénzpöttyek - igen, a pénzt szaró madár szennye is lehetne, vagy kávépénz, nekünk, borralaló Nápolyért, kortárs performance-művészeti fesztivál, ahonnan hiányoznak a pucér testek és az önmotogató, lefittyedő ajkú leszbikus lányok.

Bármely történet vége lehetne a part, nem véletlen, hogy különböző módon, de mind a négyünknek felajánlkozik, előjátzik, majd fabula rasa-t alakít, visszamondja a jobb neorealista filmek forgatókönyvét.

Azért aztán az is igaz, hogy fenyegetően zúgnak a mélyén a kősót őrölő malmok.

a kavicsúrolás

a délelőtti pihenésben egy rövidke elfoglaltság. Nagy, tenger mély kőtömbökből, vagy a part leomló szikláiból azonos formákat csinálni, mint valami minimalista zenész egy végtelen ideig tartó koncerten, nem kevés bátorságra és eltökéltségre vallóan.

A tenger belenyúl a gatyámba, megtapintja, kitartóan fogdossa a tökömet, nem hagyom, hogy belőlem kavicsnagyságú golyóbisokat készítsen, vagy elhimbálgassa, hátha hangot hallat, ha megköccannak a golyóim.

fülpucoló

műanyag pálcikák tömege hever a strand homokjában. Rózsaszín, babakék és neonsárga férges, mindkét végükön vattabunkóval - sorjáznak, ritmizálnak. Darazsak és fémlégyek járnak rajtuk, egy-két fülzsírra szakosodott futóbogár keresi és találja meg a táplálékát.

A szél áttemeli rajtuk a sós permetet, a sugárzás melengeti őket, közelükbe se férhet a tenger lapos, habos szélű hullámmelnye.

kecske

az, ismét csak az, nincs itt semmi kétség. Mintha 1992 augusztusától kérődzne a teraszon, pár szál szakállal leng az állán és rózsaszín orra is élénken rángatózik - talán a szokatlan étel- és italzagoktól.

A nyakörve viszont új. Most fémszögekkel van kiverve a széles bőrv, így nem fogják elharapni a torkát a városnegyed démonai, nem ül rá se boszorkány, se tébolyult háztartási alkalmazott.

Abban a presszóban kérődzik, ahová Cucci jár, meg is fogom nézni, hogyan vált a grafikusunk motívumává, s milyen lett egy világhíresség által.

Szarni azonban kijár a Farnese-palota előtti térre; megfigyeltem, dolga végeztével két lábra áll, felágaskodik a fürdőmedence pereméhez és apró, gyors kortyokkal iszik a vízből - s mindez már az enyém, éppen belefér egy mondatomba és ez megnyugvással tölt el.

a plafon

sarkából napi huszonnégy órán keresztül figyeli az öklömnyi, himbálódzó kamera a három (térdig érő) Várnagy-szobrot, de talán a Gulyás Kati által készített (embermagas) porcelánoltárt is. A kiállításnak ez is része.

Annyi mindent tudhatott meg, hogy valószínűleg semmi ellenvetése nem lenne: mindezek után nem a műtárgyak lesznek kiállítva, hanem ez az öntudatra ébredt - drága és finom - szerkezet, s a falra fogja vetíteni a kameraszeme által korábban látottakat és rögzítetteket.

Róma, 1993. december 18.

nem

maradt utána más, mint enyhe gyomorgörcs s az a ritkán érzett savíz a számban: nem sajnáltam se a múltat, aminek sok helyszínén közösen léteztünk, sem pedig a jövőt, amely hirtelen két irányba mutat. Az egyik felé majd ő fog haladni, a másikhoz pedig bizonyára én fogok közeledni.

Előjele sem volt annak a helyzetnek, amelyben így összeroskadtak a dolgok, amint biztos vagyok abban, hiszen eléggé ismerem - vagy csupán ismertem - barátomat, s ismerem a saját reakcióimat is, következményei sem lesznek. Egyszerűen kitörölődik belőlem majd, egy éjszaka vagy egy hónap alatt, mindegy, az amit tudok róla, és már semmi okom nem lesz arra, hogy tudni akarjam, mi az, amiért szüksége volt rá, s mi az, ami az én munkáimból és személyemből szükséges volt neki. Végül az a cinkos egység is eltűnik, amit a férfiak egy átvitt és átbeszélgetett kocsmás éjszaka után megtapasztalhatnak, az erős, bizalommal telített kézfogásban, amellyel, mintegy futólag elbúcsúznak egymástól.

Hogy teátrálisan is lehetett volna, azt nem gondolom, pedig írók között nem szokatlan a hisztéria kulturált formája. Az azonban egyelőre bénító, hogy tíz év kellett ahhoz, hogy kiderüljön, alkatrészek kellek egy sikerbe zuhanó élethez.

goethe és Stendhal

de erről Márai írt valahol a naplójában, mintha - harminc év különbségével - nem is ugyanezt a várost járná, Goethe cserfes szeretőt, Stendhal gusztusos pletykákat hajszol, a német belebámul minden bokor alji virág kelyhébe, a francia papok ritkán mosott fehérneműjét szagolgatja, miközben a romok között bukdácsol.

tükör

Mondom O.-nak, ugyan, ez pedig egy olyan város, amelyben több író is megfér. Sőt! Nézze csak meg alaposabban, Goethében és Stendhalban, Rómát kivéve semmi közös nincs.

miféle

fondorlat kell ahhoz, hogy majd azt hívja meg lapja vendégszerkesztőjének, aki néhány évvel korábban kilőtte a négy számat megért folyóiratot a barátai alól? S elég-e ehhez az a félmillió, amit, a vendégszerkesztés mellé, tehetsége bizonyítékául hoz?

hajnali

kettőkor, át a sötétben alvó városon. Kubai fehér rum és gyomorsavval keveredett bor szaga tölti meg az autót; majd utasítások és követelés. A kicsi, részeg csapat! Csapkodnak az ablaktörők, szűrős, madárszemű eső permetez, a rájuk vetődő kúpos reflektorfényben látni, végig az úton, a Santa Maria Maggiore-tól a Colosseumig, majd a Circus Maximustól az isola Tiberinaig, ágyásaikban hogy hullajtják le szirmaikat a törpe növésű rózsák.

Plakátlopásra készül J., a Giancarli Fini-t, a Pompeji-t, a Hét mesterlövész-t és Messinát nézte ki magának, s haza, ajándéknak, hogy elfelejtem s nem állítom meg az autót a plakát előtt, a via Giulia-ba bekanyarodtomban, a csupasz villanykörtevel kivilágított utcasarkon feltépi az ajtót, kiront az éjszakába és hőzöng. L. iramodik utána, sötét kabátja, mint a szivacs, szívja magába a fényes nyirkot.

A palota udvarát elsárgult leveleivel kitapétázta a folyópart matuzsálemkorú platánfája. Az esővel együtt levelek hullnak, méltóságosan vitorláznak, becsapódás előtt még adnak maguknak egy kevés időt, hosszabbítják a jelenlétüket.

76-tól 98-ig

és vissza, erős mozdulatokkal, hiszen senki sem veheti észre, semmi célja a rohanásnak. Csupán oka, az a nagy pofájú, az lóg ki a kabátszárnylobogásból, a cipőtalpak nyiszorgásából, az ököltől kidudorodó zsebből, látszik, hogy a perc bolond.

Fel és alá, ajtótól ajtóig, ez az útszakasz is tébolyultnak marad, s ha valaki óvatlanul belefut, rögvest bele is gabalyodik abba a hálóba, amelyet reá vet a múlt, az, amelyet a részeg magyarok, azaz mi teremtettünk és hagyunk magunk után.

célkeresztek

üldögelnek az oszlopfőkön, minden oszlopon öt-öt, hogy bármely oldalról látni lehessen - s könnyebb legyen a célzás és a találatok megszámlálása is.

Látom, itt az oszloprend már római változatú, fallal egybeépített féloszlopos, félpilléres, ál. Köztük, a kör alakú teret átszelve - majd nem természetesen látom ezt - eredeti, tektonikus szerepe szerint is felhasználta, kanonikus formájú korinthuszi oszloprend, szép metszésű, az olajfa leveleinek eleganciáját utánzó oszlopfővel (azonban a legelsőn teltleves, egyszerű már ez a forma: mint régi metszetek tövén a rézmetsző, alatta ülök).

Rámutatok a függőleges irányú arányok megváltozására is: az oszlopok posztamensre - oszlopszékre - való felállításával és a párkányzat súlyosabbá tételével, a koronázópárkány fölött magasodó attika hozzáadása révén, aminek indítóoka a boltíves és gerendázatos rendszer társításából fakadhatott.

A párkányok tagozatainak formai kiképzése, értelme is változásokat szenvedett. A profilvonalak hellén könnyedsége, természetessége és eleganciája helyén a mértanias jelleg, a körzővel való megszerkeszthetőség váltotta fel. Ugyanakkor a díszíthető tagozatok aránytalanul megnagyobbodtak, így a görög párkányokon megvalósult rend a római oszloprendeken felbomlott, ami abban is kifejezésre jut, hogy azok a tagozatok is ékítményekkel zsúfoltak, amelyeknek szerkezeti szerepük van.

A józanságra és racionalizmusára olyan büszke római a részletek megoldásaiban nem maradt következetes alapelveihez.

Ismétlem magamat és újból én szégyenkezem.

S Stefano Rotondo

a Via S Stefano Rotondón (és a 92. oldalon) áll, éppen az ötödik század óta, a hetedik századtól átellenben S Maria in Domnicával, azaz a templom előtt látható, hajócska alakú szökőkúttól kapott nevének, a S M in Navicellával.

A keresztény mészárszék harmincnégy visszatartó freskóján minden szenvedés: keresztrefeszítés, akasztás, lefejezés, fölnevelés, szemkiszúrás, nyelvkitérés, hasfől metszés, elevenen elégetés, vadállatoktól való szétmarcangolás, vízbefojtás, nemi erőszak. A dobszerű kupola alatt, középen egy alacsony falkerítés, festett képekkel: az egyikről Sarolt, a fehér menyét, ez a lovon járó, poharazó, vadászni férfiakkal induló, kemény kezű asszony ügyeli a bestiáriumot, de tisztességes fejedelemszönyökhöz illően széles leplekbe burkolózott, hiszen éppen - jobb könyökére támaszkodva - Szent István fiát szüli.

E felzaklató helyszínen gyűlt össze valamennyi római magyar: a kiszendedett miniszterelnökért lett mindegyik ékesszavú, pompázatos bundákba öltözött, kiillatosított és szétsírt arcú.

De olvasó, térj inkább vissza országépítő első királyunk emlékéhez!

az elhúzó

engesztelő mise ideje alatt a fehér dobben két ablaknyit haladt - egymás követő hat színt kivilágítva majd azokat vissza is adva a félhomálynak - a kupola ablakán keresztül bevetülő, intenzívítéséből semmit el nem hagyó

fényfolt. Kétségtelenül hatásosan és jól rendezte a látványt, a szenvedésükben fetrengők sem tudtak rajta sokat rontani.

Utoljára a kanonoki díszű, életnagyságú féldombormű gyűjtja fel a szavait: Vándor, ha látod, hogy római sír födi azt, aki a hideg Dunánál született, nem fogsz csodálkozni, ha meggondolod, hogy Róma volt és marad mindannyiunk hazája; és a sok futkározó sárkány egyike is, mint a selyemkendőbe beleköhögött tüdővérzés.

bérgyűjtő

károg, jambusokban kántál és saját hangszínétől elkápráztatva énekel a lelke üdvéért. Mentségem sosincs: igen, kénytelen voltam egy borvörös nyakással kitömní a számat, ott, a főoltár előtt ülve, a második padsor szélén, elragadva a szomszédom kecses nőnyakáról, mert vihogva röhögtem a szószék szűz homlokú poétájának Pasolinótól eltanult zsoltárán, a templomtérben terjengő bakszagan, kivikszolt, erotomán saruján.

Mégis; az a révület, amelybe beletornáztta magát, az, amelynek rácsai között ugrabugrált, az!

ismét: miféle

az az írásmű, amely a városról szólva elvonja a figyelmet a városról: azt állítja, hogy a tetőkön kupáscserepek hernyó sora tolong, s alant, az utcakövek megnagyított mozaikkockák, keskenyedő véggel, ezt a véget egyszerűen beverik a földbe, s attól kezdve a kő áll, mint állkapocsban a fog. Persze. Genthon.

Róma, 1993. december 19.

a félhomályban

a piac sarkán, a kenyérbolt és a húsbolt előtt nagy darab, melák ember, piros, csuromvéres kötényéből megállapíthatóan mézárós. Most ölt meg s transzírozott darabjaira egy ökröt vagy egy rózsát.

a bank

előtti terecske két oldalán ugyanazon - s mégsem! - plakát: két paradicsom egy feltekerített fémtubussal, ládabetűs felirattal körbefogva. Alig látni különbségét a két oldalnak (a szemlélő a képek között! az a tisztességes), szemléletükben azonban egész világ választja el őket egymástól (hiszen köztük áll valaki). Ott, a napos felen a képi rendet zord tárgyak engesztelhetetlen szigora cövekeli ki, minden szín és minden kompozíciós elem a körvonal alárendeltje. Itt pedig a hús homályban barátságos és egyéniségük birtokában lévő dolgok kevésbé látványosan, de sokkal humánusabban rendezik be a képmezőt, úgy, hogy a plasztikai értékek javára mégsem kell lemondani a festői értékekről.

zola

rámájában a város merő mocsok. Ha zolaként nézem Rómát, látnom kell, nincs mentség, nincs szemlesütés: ez a város, igen, olyan! Az pedig új kérdés, de ekkor a futuristák felé illik fordulni, hogy kell-e hozzá a felkiáltójel? És így tovább, tovább, tovább, a kérdőjelig, vesszőig (a vesszőig), s a pontig.

hatvanhetes

piros szám alatt fordul elő, hogy "veszprémi fotókönyv, nagy alakú könyvben: a motívumokban tündökljön az ezeréves város, de itt-ott azért bújjon szöveg hozzá, vagy maga a helyszín, portrépofával", de mára minden mássá alakult. Végül olyan egyszerű az ötlet, hogy egy fotográfus is kitalálhatja, akkor pedig pláne, ha évtizede nem hajlandó gépet venni a kezébe. Egyébként: közpréda a város valamennyi napja, s az is, ahogyan a várost látni tudja valaki. Amibe azonban nem lehet belerendezni, mert nem hagyja magát: a város.

szól

az Istenhez, mintát kínál neki, hogy milyenek is lássa a megszólalót! Megcsinált helyzet, spanyolosan árnyalt, vérmes, sok arany fonottal és kékszürke színű falakkal - közepén pedig ő, reverendában.

De a mennyezetet hogyan nyitotta meg a pattanásos képű fipap éneke, a belső csarnokterének gazdagságát hogyan kínálta oda a végtelenségnek, hogyan hogy csupa meglepetés a dísz, a dús fémek, a csavart oszlopok, a faragványok és a megtört ívű párkányok, hogyan az az érzés, hogy vele egészen ellátunk az égboltig?

S ugyan miért nem indul fölfelé, fel a levegő lépcsőin, egészen közel ahhoz, akiért létezni tud, hozzá, akit zúgó fejjel, dobogó szívvel, telt hanggal másnak se mond, mint szerenádznak.

ugyan

ha most én nem nevezem meg, ki mutathatna rá, s ki mondja el azt a reszketeg, csorgó nyálú, törpévé öregedett aggot, aki az oltártól jobbra, a kereszthajó tartóoszlopa alatt gubbaszt, aranyszínre mázolt ketrecbe zárta? Ki látja a vakarózó - pargamenbőrű - kezét, a megtört vonalakkal szerkesztett, manzárdos fejet, ezt a minden ízében barokk figurát? S ha a szenvedélyes, mély érzésekről árulkodó mellkasmozgás, a reverenda ráncainak fény- és árnyjátéka, s a lábon a mindezzel ellentétben álló, kopott mamusz nem is, de érdekelnek, hiszen őt is, azok a folyondárszerű dallamívek, amelyekbe belekapaszkodik és emelkedik, aztán az a mozgó basszus s azok a lépcsős hangerőváltások, amelyek miatt folyton visszazuhan - a ketrecébe.

tükör

senor gepida

az, aki délelőtt gyóntat, s a gyóntatószék előtt sorban állnak a hiányos fogsorú vénasszonyok. Rózsák nyílnak, korongszerű, tömött szirmú, lecsüngő virágú, rózsaszín virágok, külvárosi telkek és parasztkertek illatát idézik, azokét, amelyekben, akár a barokk zenekarban a szólammal képes megszólalni a hajnal és a korareggel.

Gepida úrnak kilógnak a függöny alól az ujjai, nagy csontfűrészsel közeledik feléje a fény, a tiszta tükrű kisbalta, s a falfülkék szentjeiből kiálló szikék, glóriatüskék, szeges övek is előbbre léptek, mint akik, mihelyt elmentek a hívők s körül a templom, gaztettre készülnek.

De a gyóntatófülke alján lassan felgyűlik a rózsaszírom, azon térdel, abban lábál, annak az avarját roncsolja mindenki valló - annak közelébe nem mernek menni az élettelen tárgyak.

kétségtelen

az a keszeg, félnótás férfi, aki szokásának megfelelően naponta zsebkendővel integet a tér fókuszpontjából a pápának, részese a világtervnek - ugyanúgy, ahogyan Róma városa, hiába, hogy teljességgel nem tudnak minderről az égvilágon semmit.

Az emberi célokból és az emberből kialakult képződmények véletlen összenövése új és akaratlan esztétikai szépséget hoz létre, amelyhez számtalan egyén és nemzedék hozzápakolja a maga véletlen, egyedi életét, ízlését, hangulatát, s mégis egység születik és önállósodik belőle: most a zsebkendő alak lépett színre, s nem attól jelenik meg véglegesen, hogy másodjára felizzott és kontúrt kapott, majd kivált a félhomályos szöveg háttérből, hiszen a csontvárys csuklómozdulatnak rég jelentőséget tulajdonított már a világ; a város már korábban bekövetkezett.

Róma mindent helyére tesz - s a félnótásban is mindent a helyére illeszt.

Ha már tőlünk független kapcsolat van a fentiek között, ne szégyelljük a rend lábához helyezni a magunkét, mert mindez csak megvilágítja a helyszínt, átjárhatóvá teszi az egyébként sötét és komor bérházakat, kivájja az idő tömbjéből a puha és omlatag részeket, s eltávolodunk a főhöstől (azért egyszer majd rálátunk) is (az ő lábához helyeztük legközelebbre a magunk kicsi lábhoz rendelhető dolgait); mert mint e regényszövegben is, mindenkiről könnyű ruhaként lehull a véletlen és ami feltételes s megmutatkozik, az erő és a tartalom.

a trasteverén

még kopott, penészes lepedők és stoppolt, fűszín gyerekruhák száradnak, de a rakpartot elhagyva, a Vatikánba vezető utcákon, a közökből, sikátorokból és sugárutakból összeszedődő tereken Messina kiállítására invitáló plakátok csattognak, sorszámozott zöld példányok szólítanak meg, másról sem beszélnek, mint arról, hogy létezhet olyan modorú élet, amelyből bárki, szerencsétlen élőlényt megkísérthet a saját története.

És a kolonád egyik (az arany drapériákkal bevont!) karja betérel a hajdani könyvtárba.

Mintha antik szobrokat festettek volna le vörössel, bíborral, arannyal s mellékesen középkori, vallásos szituációba illesztették volna bele valamennyit (a helyzet megkívánta mozdulatkorrekciók elvégzése után) - nem is mintha, éppen így van: Messina csupán erről beszél, ezért festegeti a bronzait, a fáit, a köveit. S mindezt olyannyira hitelesen, hogy nyilvánvalóvá válik a kétség: lehet, hogy Messina e tárgyak elgondolója s - készítője: nem létezik.

Csak én, aki órákig bóklászom a termekben és tanulmányozom a kiállított anyagot.

mi

legyen a kerttel? Őrt állnak előtte, a jégsíkos papagájselymekbe öltöztetett svájci gárdisták belépti díjat kérnek, természetesen ez elriaszt. Ha döntenem kell néhány utált freskó megismerésére és a szeretett fák, bokrok, növényformák és kertalakzat tanulmányozása között, miért az előzőt választom? Ki az bennem, aki engem szeretne meggyőzni? S éppen arról, hogy mindaz, amit mélységesen elkerülök, mert tökéletesnek és ezért üres bábhüvelynek tudok, az nem is olyan szabályos, arányos és mértékadó?

A kertet egyébként magam is meg tudtam csinálni: ott lakom.

jó

ha van olyan ág, amelyet ha felfedezünk, akkor benne vagy mögötte az egész fát láthatjuk, ha van olyan mondat, amelyben az íróját, roskatag utcában a királyi múltat-jelent, ha van olyan megnyilvánulás, amelynek igazsága a legtöbb és a legmagasabbrendű lehet.

Ilyenkor lehet tudni: sohasem fejeződik be semmi.

Ahogy azt is: a Tiltott Ábrázolások Könyvével annyiban vagyok azonos, hogy én sem fejeződök soha be.

shelleyből

nem maradt több egy ferdére állított sírkőnél. Amit bukszusok vesznek körül. Előttük meg ibolyák, egy tő, akár Genthon István Római naplójában, jobboldalon, valahol a szív magasságában, egy szál virággal. Kék, pillangószerű szirmok, decemberben.

Egy repülő hűz el a levegőben, gondolom, az is Genthontól érkezett, hogy zúgjon egy sornyt, majd távozzon. S valóban van olyan sírkő, amelyre három mákgubót véstek.

Róma, 1993. december 20.

hol

lenne az a pont, ahol meg tudom nevezni? Vagy: van-e pont, ahol meg lehet őt nevezni?

Egyszer majd az Okot javítva, észre kellennem, a kiadásra kész szöveg mellé - Vékony máz de mint az üveg, kemény, s oly átlátszó. Tökéletes falu épült fel, szőlősgazdák pincészeire épült lakásokkal, budikkal, lóállásokkal és szerűkkel, s az egész alacsony kőbástyával körbehúzva, hogy megvalósulva máris egyedül legyen. - a maga szálkás, szerkesztői betűivel feljegyezte a szóismétlést és odafirkantotta: egyik helyett más! Amelyet aztán a szedő tudomásul is vesz, és a második "épült" helyére "emelt"-et illeszt - hogy mindegyre csupán a könyv megjelenése után figyeljek fel.

Nem tudom, sosem tudtam a szedő nevét.
Pedig látnom kell lassan, sehol nem vagyok jelen.

névnep

az, ha kávéit iszunk a kávéházban. De névnep az is, ha azért ülünk be, hogy emlékezhessünk (legalább) egyszer, miért is telepedtünk be az arcképkészítők, hosszú szempillás modellek, kényeszerképzetesek és helyi operaénekesek közé, a hajlított lábú, a/4-es dossziénál nem nagyobb fedőlapú asztalkákhoz, tejszínes kávéit inni, ásványvizet szűrőcsőlni, és félholdat formázó vajjas kiflit eszegetni.

Alkalmat kerestünk, sejtetten az utolsót, hogy na, azért megpróbáljuk egymást elviselni, de úgy, hogy azért mégse kelljen a már elviselhetetlent megbeszélni, kibeszélni, szétbeszélni. Hogy mégsem egyeztünk meg (se szóval, se mozdulatokkal, se apró jelekkel) az természetes, hiszen már nem volt tétünk, nem maradt semmi, ami a városból közösnek mondható lett volna, nem volt többé a mi közösünk, s a csömör, az összezártág feszültsége, az unalom és a másik személyisége iránti érdektelenség mindent megmagyaráz és természetesnek állítja azt is, ami nem lehetne az.

A Cafe Grecoban ott maradt az aláírásom, közel Gogoléhoz és Lénárd Sándoréhoz, de Goethéétől és Mics Crnjanskiétől távol.

O. pedig Goethe s Crnjanski mellett írhatta volna alá a vendégkönyvet, de hogy kidolgozott és lendületes kézjegyet odafirkantotta-e vagy talált-e aktuális okot nem jelen lenni, azt nem figyeltem meg. Nem érdekelt.

hozzánk

tartozik egy könyvtár, amely már a személyiségünk része. A városhoz is tartozik egy könyvtár, amely legalább olyan terjedelmes, részletező és bonyolult, mint maga az évezredek, áttekinthetetlen rendű település, és ez ésszerű is, hiszen meglehetősen pontosan azt a káoszt követi, ami abban a helyben van, amelyet maga is mintáz.

A saját könyvtárunk és a város könyvtára néhány könyvben azonos.

Ha pedig a személyiségünk és a város is átfedi egymást, vagy legalább is itt, ott határos, s egy-két napja néhány ponton éppen azonos, akkor már nem is kell sok új szempontot felvenni - holott akadnak még, pl. a tájé, az élővilágé, netán a szövegszervező kulturé vagy éppen az előttünk jártak néhány hátrahagyott utalásáé - ahhoz, hogy megvalósuljon az az útvesztő, amelyben olyan jókat szabad tévelyegni, hol rátalálva a biztos útra, hol pedig nem, elvégre ez a nem is lehet az alkotórészünk.

akkor

leszek nyugodt, ha meg tudom majd ími, hogyan lett vége a barátommal való barátságunknak vagy akkor, ha, amíg csak tehetem, elodázom a számvetést, annak ellenére, hogy olyan mondatokat hadarok, amelyek végén rendre ott vannak a gondolatzáró írásjelek, miközben úgy hadarok, nehogy kihallatszanak belőlem ezek a központozások?

Meddig szabad elodázni, elsemmisítődni? Ha megnézhetem ismét - mondjuk a Tiltott Ábrázolások Könyvében - azt a galambot, amely a Condotti utca fölötti rőptében halt meg, s már élettelen, múltjától megfosztott tárgyként zuhan a kávéházból egyedül kilépő lábaihoz, akkor egyidőben jelöltként és jelölőként is ugyanarra lehet majd vonatkozni, és az fog megnyugtanni, mindehhez illő keret és tér a Tiltott Ábrázolások Könyve.

tábla

jelöli a házat, ahol néhány évet élt Lénárd Sándor (de a közeli utcában azt az épületet senki nem nevezte még meg, ahol Csikász Imre, a fiatal veszprémi szobrász lakott, s ahol mindkét megmaradt bronzszobrát alkotta).

Lénárd lakásának nagy teraszát most drótháló fogja körül, gólgotavirágok, jázminok, loncok és piros levelű szőlő futja be, de kétséges, hogy árnyat és csendet nyújtának az új lakónak, olyan szakszerűtlenül gondozottak a dézsákba ültetett növények,

Egy cserépben lábjegyzetnyi málnabokor, hüvelyknyi bogycát érlelt, még rajta maradt néhány, nem szedték le - talán nem szabad megenni azokat. Ugyanúgy, mint az országutak mellett nőtt zsályát, kakukkfűvet, szurokfűvet és egyéb gyógynövényeket, hiszen mérgezőek azok, magukhoz ragadták a levegőből és testszövetekbe megkötötték az ólmot, a cinket, a magnéziumot.

Lénárd szerette a málnát. Dél-Amerikába maga után küldetett málnatöveket - de egy sem maradt meg neki. Az Egyenlítőn túl ahogy nem hajlandó élni a tölgy, a rózsa, a bükk vagy a lilium, úgy a málna se érzi jól magát. A málna talán csak az északi félgömb mérgeire rezisztens?

rendben

hogy Krisztina lesbikus volt. Csak azt is magyarázza meg valaki, hogy akkor miért tudott a Famese-palota liliumjaival együtt élni, hiszen azoknak, annak ellenére hogy markánsan maszkulin a jellemük rémes szűzlányszaguk is van.

Róma egyébként leginkább androgyn.

a szárnyak könyve

is elkészül egyszer; hiszen volt már veszprém-, rovinj és róma-könyv, aztán magán-, felhő- és íriszkönyv is; megmondtam, van olyan ember, s vélem, magam is ilyen, aki képes könyvtárrá rendeződni. Most már lesz Szárnyak könyve is.

Egy fejezetét hozza a milánói rendszámú, ütött-kopott, rozsdás karosszériájú Volvo. Magyarországra Ausztriából vagontetőkön érkezik a tél, Rómába tetőcsomagtartón jön az angyal. S éppen egy sajtobolt előtt pihen meg, az üzletből kipárolgó, zsíros sajtuszagban, átellenben a vasbolttal, ahol nyolcas franciakulcsot veszek az akkumulátor szereléséhez.

Az angyal vállán lecsatolható szárnyak, szíjakkal, karabinerekkel és rózsaszín patentokkal van a szerkezet fölerősítve, ettől aztán olyan lidérces, mint maga a délután: ritkásan, csenevész pelyhekkal esik a hó, de mire a földön megülnének a kristályok, el is olvadnak.

A római hóesésnek hangja van. Az, ahogyan az angyalszállító autó kereke surrogva-cuppogva szétcsapja a fekete, olajos, kásás latyakot.

ha e lopótököket

de lehet, hogy bunkós végű szalámirudak - ahogyan szabadon lógnak az üzlet kirakatában - leragasztgatnám a helyi újságból kivágott szavakkal, bizonyosan műtárgyakká - képversekké! - válnának. Talán túl erős munkákká: a forma elvonná a kollázstechnikáról a figyelmet.

hasonló

a dolog, ha a feliratozott narancssárga-csontszín turbántököket fekete neccbe ejteném. Láss egy tökökkel kitömött necccharisnyát; jó kis erotika!

délután

a tetőterazon csupa félméter átmérőjű, ínféher porcelántányérokat festegetek, pasztell és japános írásjelekkel, itt-ott megcsorognak, szertefröccsennek, de valamennyi dekoratív lesz és mégis használati tárgy marad. Nagy tárgyversek - hogy azokból kanalazzuk ki az ételt.

Mire sötét lett és hideg, s az égből fénybúra ereszkedett alá a városra, meguntam a munkát, s a képzeletem elengedte valamennyit, hát csörömpölve estek le s hulltak darabokra a kőlapokon, a tárgyak.

a betűfoltokból

nehezen olvasható betűtömbökből olyan lapokat is lehet készíteni, amelyeneket minden éjszaka csinálnak a rakpart óriásfalain a plakátragasztók: de a csiriz, az otthoni lisztből készülne.

oltár

is kell, széles hely, a vatikáni múzeumban összegyűjtött állatszobrok kirakásához.

Róma, 1993. december 21.

legyen

hogy beleharapsz a félkilónyivá terebélyesedett, a lisztes gyümölcshúsú, sárga óriásalmába, legyen, hogy dérutótt vadszőlők között sétálsz a mély úton vagy áthaladsz a kipufogógáz-büdös és olajtól, szennyvíztől, állati-emberi hulladéktól mocskos belváros síkatorain, legyen kedd, nyugalom, lassú december vagy hajadat homlokodból hátravetve nézz föl, ott sem találsz mást, mint magát az Urat, kék hálóingben.

megnéztéd

és elámultál a hosszúcombú táncosnők szobrocskáin, a kerek képű, merev nyakú, sokkarú asszonyokon: fényes, fekete szénből faragták ki valamennyit, az arcod is felsejlett a hálósra törött, tükrös felületeiken. Antracitból készült edények, eszközök: asztalok, székek, ágyak és szekrények, dísz tárgyak - sehol semmi fém, egyéb kőzet, ásvány.

Megnéztéd, amint meg lehet egy mondatot nézni, aztán odakuporodtál a rosszul megvilágított kiállító helyiség ülőpárkányos ablakába, erős cukorkát szopogatva bámultad a vitrinek föld alatti világot idéző, ismeretlen szerepű tárgyait, dermedtem figyeltem azt az idegen és megfjejthetetlen és rendbe be nem vonható kultúrát; azóta se tudod, hogy hol terült el az a fekete Oxus?

És beszélni se tudsz már nagyon róla, hiszen senkit sem találsz, aki számára érvényes lenne az, amit mondanál.

azt

azonban mégjcsak hasznos elmondani: a könyökmagas, 11-12. századi terrakotta szobrocskánál ("Róma valójában a saját helyünkre tesz minket - idéződik a helyzetbe -, miközben az a hely, amelyet egyébként akár belsőleg is elfoglalunk, igen gyakran egyáltalán nem a sajátunk, hanem osztályunké, egyoldalú sorsunké, előítéleteinkké, önző illúzióinké.) határozottan érezted a gimnáziumi latinóráid szagát.

s még

azt is, hogy az antracit táncosnő a hetedik századtól őrizi a lábához vetett rókabőrt.

(Mérjük hozzá kanálnyi fagyaltot, csokoládédarával, kandírozott gyümölcschásabokkal, omló gesztenyével megszórjuk s megbillenő fejjel, becsukott szemmel hallgassuk a teraszon a finom hangú ütőhangszerek zenéjét, szimatoljunk és éljük a lágy időt.)

Róma, 1993. december 22.

szent te

rézből van az a sok átlós dicsfény az alakod körül: és ettől nem veszi észre senki, hogy ugyanúgy fel vagy te is szögezve a falra (miként a diadaltól élveteg pofácskájú angyal is, kezében azzal az éles hegyű nyíllal) amint a körülményeid: alattad meg olcsó barokk oltár, művirágok, karácsonyi angyalhaj, egyéb festői kellékek.

Nem, itt szó sincs a lebegésről; a lebbenő, sok ráncot vető ruhát test tölti ki, annak pedig az élvezéskor van súlya.

s

másfélszáz éven át Európa szerte mást sem lehetett látni, s még a fából készült szentek se voltak ez alól kivételek, mint a Szent Péter-székesegyház kupolatartó pillére alá állított (négy márványból faragott, négy és fél méter magas) szent Longinus kitárt karjait, bőredőjű ruháját, erotomán éghez fordulását.

a nagykövetségen

lassan már otthon vagyunk, köszön a hol kertész, hol pincér szerepet kapó portás, Olga, az éppen telefonközpontos-köpenybe öltözött kalandornő, irodalomtörténész és sugárzó boldogságú anya kávéval kínál, Erika pedig - asztaláról lekotorva a másfél köbméter könyvet - tisztos mindenestül titkárként és gondviselőként baccardival (az esti vendéglátáshoz vette volna); és az épületet körbekerítő díszes koronájú fák között semmi baja nem történt az akadémia udvaráról igazgatói körlevéllel kitiltott gépkocsinknak.

Megnyugtató, habár különös érzés ott lenni, ahol tudják, hogy vagyunk.

át

- és fényes karosszériájú kocsival! nem pedig gyalog, nem pedig busszal - a forgalmas városon, ugyanolyan rendben felvenni és elengedni az utcákat, az útszélre kiállt műemlékeket - a porta Pia, a Termini s előtte Dioclétianus termái, a S. Maria Maggiore, majd a via Cavuron át a Forum Románusra, éppen Kozma és Domján temploma, az elkerült Colosseum, Constantin diadalíve, a porta Capéna a Circus Maximussal, a S. Maria in Cosmedin, a Vesta szüzek templomának maradványai, s végül a Lungoteverén, a zsinagóga mellett gyorsan elhaladva, az egyirányú utcák forgalmi rendjét nem mindenhol betartva, haza -, ugyanúgy látni mindent, mint Fellini Róma-alkotásában. És az érzés (bókoló virágú törperózsa az Augusztus fóruma sarkán terülő virágágyásban; tört, mézsárga oszlopfeje a Palatínus alatt; zárt, zöldektől dús kert az Alessio tövében; leszerelt kipufogódobú motorkerékpár, bőrruhás fiúval, zicherájsztű-fülbevalós lánykával), hogy nem tudni, s talán nem is érdemes immár miatta aggódni és kutakodni, hogy ki a teremtfő és ki az, aki megteremtetik.

el kéne

azt is mondani, hogy a késő délutánban mi minden van még a bazárokon, az utcai ruhaárusokon, a virágstandokon kívül még a Trastaverét kettészelő Trastavere úton.

A Standa áruházban pedig azt a kongói - magas, olajosbőrű, szénfekete, atletikus, göndör hajú, a szokásosnál kevésbé kifordult ajkú és lapított orrú - néger párt, népviseletben, ahogyan tömött bevásárló-szekerükbe újabb és újabb - láthatólag felesleges és olcsó - holmikat halmoznak. S azt is, ahogy bennük magamra, magunkra ismerek.

Másra se fáj a szívem, mint egy kézben tartható, remegéstelen videokamerára.

a Cosimato

utcában, az araboktól zsúfolt - neve nincs - katolikus templomba betérve: táncmultság, kórusbemutató, tömjén és mirha és ánizsillat, majd a zsemlelányi (óriáspogácsányi) kenyérke - a tetejébe kereszt vágva -, amivel megajándékoznak a hívők, amiért velük töltöttem a szertartásukat.

De előtte: hinni. S: bennük.

a másodiknak

ugyanaz a hangulata amilyen az elsőnek. Boldog, nagy pelyhek keringenek s lassan lehullnak a járdaszélekre, betonkockákra és márványperemekre, s ott egyre vastagabbakká híznak. A város - minden esetre - elcsendesül, nem rikácsolnak a kofák, a mikulások nem sikoltoznak, az autók leállnak vagy legalább is lassítanak s az embertömeg zajtalanul fülel a hóhullásba. S négy óra körül meggyűjtik az utcai kapuk fölé kinyúló mécsesekben a gyúanyagot, egyre több arasznyi lángocská áll őrt s mutatja a helyét a havazásnak.

Róma, 1993. december 23.

NYÍRFALVI KÁROLY

A FAVÁGÓ • A FAVÁGÓ • A FAVÁGÓ • A FAVÁGÓ • A FAVÁGÓ • A FAVÁGÓ

HAKLIK NORBERTNAK

ELŐSZÖR A TELEFONT dobta ki. Kitépte zsinórját a falból, s irány az udvar az ablakon át. Majd a bútorok, a dísz tárgyak, a képek következtek. Minden, de minden. Szinte ugyanott értek földet, halomba rendezte őket az ismétlődő, már-már módszeres mozdulat. A harmadik este meggyújtotta, s ott melegedett hajnalig a tűznél.

EGYEDÜL ÉLT A pusztuló erdő közepén, ahonnan már kifelé lehetett menekülni az ismeretlen veszélyek elől. Nem keresték telefonon, s Ő sem keresett senkit.

LASSAN, FOKOZATOSAN DURVULT el az arca, keze, s a most hirtelen holtá nyilvánított tárgyak is. Végül ruháit is a tűzre dobta, leült a földre, s azon tűnődött, maradt-e valamije a házon kívül, s kell-e az? Ha felégeti azt is, nem lesz menedéke, hajléka, s ha jönnek az esős idők? Alkalom a lassú halálhoz, mielőtt megőrülne teljesen. Mindentől távol akart lenni annak idején, s az erdőbe költözött. (A telefonra sem emlékezett, hogy is került hozzá.)

A HÁZAT FÁBÓL építette, s a bútorokat is maga készítette. Vékony válaszfalakat húzott, hagyományos hajlékot épített. Szobák, fürdő, konyha, s az erdőben talált kóbormacska külön kis zuga.

HÉTFŐ VOLT, a hétfőket utálta mindig. Hirtelen fogant meg az elhatározás, kész, vége, nem kell semmi. Ha már,... akkor teljesen!

A telefontal kezdte, a bútorokkal folytatta, következtek az edények, az egyéb használati tárgyak, majd a ruhák, s legvégül a rongyosra forgatott egyetlen könyve: Thoreau: Walden.

S a tűzben kiabált, kiabált, a fák meg némán válaszoltak, nem értették az Ő nyelvét, s nem is akarta, hogy értsék.

A macska beszaladt a lángok elől, s ott is maradt, míg Ő is be nem ment a házba. Letelepedett a fényes szőrű állathoz, mellére emelte, és beszélt, és beszélt hozzá. Azt vette észre, hogy bár évek óta szinte meg sem szólalt, egyre csak beszél, ömlenek belőle a szavak, rendezetten, majd összefüggéstelenül, némely mondatok egymásból bomlanak ki, majd feslenek szét a fércék az egyszer már kínlódva meglelt elemek között. Egyre cirógatta a macskát, egyre szenvedélyesebben, erőteljesebben, ahogy még soha. A macska felborzolta szőrét, a szavak értelmét sejtteni vélte, majd elnyúlt, és elaludt.

A FÉRFI MAGA alá piszkított, mozdulatlanul feküdt, míg a macska fel nem ébredt. Bogyókat gyűjtött, megették. Végigjárta az erdőt, s egy vékony, kihegyezett gallyal tért meg otthonába. A botot beleszúrta a földbe a lassan szivárgó vizelet helyén. A napra ment, és ími kezdett földdel és húggyal: - Elmenni, elbújni a világ elől, nem venni részt semmiben, nem érhet kudarc és semmi más sem.

A házba ment, a kimerültségtől újra elaludt. Átaludta az egész napot, s amikor hajnaltájt újra kilépett, ugyanott látta betűit friss harmattól csillogón. Fűszálak hegyéről kortyolt, bogyókat gyűjtött, azonmód be is falta mindet.

MOST, HOGY SZINTE mindent elpusztítottam magam körül, csak a macska és én lennék hátra. Úgysem találnak jelet utánam. Amit elégettem, hamu. Elfújja a szél.

Ezeket gondolta, és beszélhetnékje támadt. A macskára üvöltött, s egy bottal kergetni kezdte. Úzte, hajtott, mint ki eszt veszti egyetlen perc alatt, az meg elmenekült, estig sem tért vissza.

Akkor eszébe jutott: feltárcsázni egy számot, és beszélni, mindegy, hogy nem válaszol, csak beszélhessen, legalább hallja a másik lélegzését, szuszogását.

A telefon... Az volt az első. Amit kidobott.

Maga alá roskadt, hosszan hallgatott. Körülötte minden elnémult, a fák nem adtak hangot a lábadozó szélben, a madarak nem énekeltek, az állatok nem hívták párjukat, s az erdő, mintha nem akart volna otthont adni sem neki, sem másnak.

Lassan a hamuhegyhez lépett, beletúrt, de kicsi reménye sem volt a telefont megtalálni. A tűzben eggyéváltak a lomok s az értékek.

Leült a dombra, a holdat nézte vérekes tekintetén át, motyogott maga elé, maga is alig hallotta, nem is értette igazán.

HAKLIK NORBERT

apokrif

- félig szívott cigaretták a betonon// remegő lábakon feszülő sápadtbarna cipők/helyüket kereső alakok// újságot tartó őregasszony/messze a lapok mögé révedő tekintettel/// várakozás// később a diesel- dübörgés egyre erősödő ritmikája// növekvő sárga pont az út végében/// fejek// mintha egy nagy karmester intésére/ egyszerre fordulva a jármű felé// nyíló ajtók// hülöm otor-kattogás/// dermedt emberek a megállóban// lassan egy kör ülnéz// feláll/ indul a felé// félősen bár/a többiek is utána// az újra felzúgó motor zaja/// a tömeg zaja// lökdösődés zaja// kiáltás zaja// egymást tapodó emberek zaja/// gyenge a jótészusszanás/// a gép felmorog// tömött sárga kocsi/ lefelé a hegyoldalon/// bent a terpeszkező csend// egy másféle várakozó s// a gallérgyűrögetés/ fészkelődés/ színlelt olvasás súlyos hiánya// a pusztá létezés tompasága -

- a teljes téltlenségnek az első megálló vet véget . fejük felkapó utasok . mintha álmukból hideg vízzel fellocsolva . újra csukódó ajtók . merev csend . egy autóbusznyi egyedüllét .. eltűnik az újonnan felszállók szokványos magabiztossága . néhányan leszállnak de többségük megáll megdermed és teljes lényével várakozni kezd., tovább bomlik a mozdulatlanság . egy idősödő nyakkendő s úr felugrik előrerohan és a sofőr a rcába bámul . végig a járművön mindenki megteszi ezt . utána leül arcát a kezébe temeti és nem mozdul .. egy másik egy megállónál felpattan méteres léptekkel rohan a kijáratához eltűnik a félhomályban .. az emberek meglevenednek . egymást bámulják emberietlen tekintettel amiben nincs semmi csak a súlyos ősi üresség . a becsapottság érzése . a lassan bizonyossággá váló gyanú . a felhívás ami miatt egybegyűltek HAZUD OTT amikor az utazás végére istennel ígért találkozást -

- a busz megáll . a motor elhallgat. a dugattyúkat még hajtja a lendület néhány ütemen át és vége .. valaki leszáll. a többiek lassan utána. Végállomás.

A Próféta lépett ki utoljára a járműből.

- Ez nem igazság - gondolta csalódottan. Sehol egy máglya, ahol megégetnének, sehol egy kereszt, ahol megfeszíthetnének? Sőt, még egy kommersz megkövezést sem érdemeltem ki?

Ott toporgott, járkált, egyik lábáról a másikra állt, cigarettára gyújtott, néha még a tőkét is vakargatta, aztán rájött, hogy nem létezik unalmasabb dolog a prófétaságnál.

Hazament, nőül vette a szomszéd lányát, nemzett neki két szép gyermeket, becsületesen dolgozott, hatvan évesen nyugdíjba vonult és egy csendes nyári estén

megtért

az ő

istenéhez.